

NOVÁ POLITIKA JAPONSKÉ VLÁDY K PROBLEMATICE ZNÁMÉ JAKO „COMFORT WOMEN“

Japonská vláda iniciovala rozsáhlou vyšetřovací studii k problematice „žen pro útěchu“ (comfort women) v prosinci roku 1991 a její výsledky oznámila v červenci 1992 v srpnu 1993. Veřejné dokumenty, které tato studie objevila, jsou nyní zpřístupněny veřejnosti v sekretariátu vlády. U příležitosti vyhlášení výsledků v roce 1993 vydal tehdejší vrchní tajemník kabinetu Johej Kono prohlášení, v němž vyjádřil upřímnou omluvu a lítost, a uznal, že tato záležitost byla, za účasti tehdejších vojenských orgánů, hrubou urážkou důstojnosti velkého počtu žen. Od té doby vyjádřila japonská vláda svou upřímnou omluvu při mnoha příležitostech.

Výsledkem snahy o nápravu bylo také založení Fondu asijských žen (AWF) 19. července 1995. Vládním nařízením ze srpna 1995 poskytla japonská vláda, s cílem dostát své morální odpovědnosti, veškerou podporu tomuto fondu, včetně převzetí všech jeho provozních nákladů, fundraisingových aktivit a poskytování finančních prostředků na jeho aktivitu (zhruba 4,8 miliardy jenů od založení fondu do konce fiskálního roku 2005). Fond asijských žen byl rozpuštěn v březnu 2007 s koncem projektu v Indonésii.

(1) SPOLUPRÁCE S FONDEM ASIJSKÝCH ŽEN (AWF)

Japonská vláda se podílela na aktivitách Fondu asijských žen (AWF). Projekty nápravy probíhaly na Filipínách, v Koreji a na Taiwanu a byly dokončeny v září 2002. Některé z dřívějších „žen pro útěchu“, které obdržely peněžní narovnání, vyjádřily různými cestami svoji vděčnost.

Navíc Fond asijských žen (AWF) vykonával činnosti uzpůsobené na míru místním podmínkám v Nizozemí a Indonésii. Tyto činnosti byly dokončeny 14. července 2001 (v Nizozemí) a v březnu 2007 (v Indonésii).

Filipíny, Korea a Taiwan

Fond asijských žen (AWF) respektoval přání všech bývalých „žen pro útěchu“ z Filipín, Koreji a Taiwanu, kde místní vlády a příslušné organizace prováděly jejich identifikaci. S využitím peněz od japonského lidu, poskytl Fond finanční odškodnění těmto ženám jako symbol nápravy. Po předání peněz zaslal vždy premiér, jménem vlády, dopis, který vyjadřoval omluvu přímo každé ženě. Celkem přijalo odškodnění a dopis 285 žen (Filipíny: 221, Korea: 61, Taiwan: 13).

a. Dopis od japonského premiéra

Po předání odškodnění a poskytnutí podpory projektu zdravotní a sociální péče, zaslal premiér, jménem vlády, omluvný dopis každé ženě s vyjádřením lítosti.

b. Náprava od japonského lidu

Japonská vláda se všemožně vynasnažila zvýšit všeobecné povědomí a lepší chápání otázky „žen pro útěchu“. Vláda poskytla veškerou pomoc Fondu asijských žen (AWF) při shromažďování finančních prostředků od veřejnosti.

Výsledkem bylo, že velké množství jednotlivců, společností, odborů, politických stran, členů parlamentu a vládních ministrů projevilo svoji podporu Fondu asijských žen (AWF). Celková částka darů tomuto fondu dosáhla zhruba 600 milionů jenů.

Každá z bývalých „žen pro útěchu“ obdržela celkem 5 milionů jenů (Korea a Taiwan) či 3,2 milionu jenů (Filipíny).

c. Projekty na podporu zdravotní a sociální péče financované z vládních zdrojů

S cílem dostát svým morálním povinnostem se japonská vláda rozhodla uvolnit 700 milionů jenů (konečná částka: 510 milionů jenů) ze státního rozpočtu na projekty zdravotní a sociální péče Fondu asijských žen (AWF), které měly za cíl pomáhat bývalým „ženám pro útěchu“ v Koreji, na Filipínách a Taiwanu po dobu 5 let (zlepšení podmínek bydlení, zdravotní péče, léky, pečovatelské služby).

Indonésie

Japonská vláda spolu s Fondem asijských žen (AWF) zkoumala nejvhodnější projekt, který by bylo možné zrealizovat v Indonésii v rámci odškodnění. Fond asijských žen (AWF) se nakonec rozhodl pro podporu projektu, který navrhla indonéská vláda a který se nazýval „Podpora sociální péče pro starší občany Indonésie“. Důvodem bylo, že pro indonéskou vládu bylo obtížné identifikovat bývalé „ženy pro útěchu“. Na tento projekt bylo poskytnuto celkem 367 milionů jenů během 10 let. Vznikla zařízení pro starší občany, především v oblastech, kde měly tyto ženy údajně žít. V roce 2006 přijalo jedno ze zařízení 14 bývalých „žen pro útěchu“.

Nizozemí

Za účelem odškodnění bylo 16. července 1998 uzavřeno *Memorandum o porozumění* mezi Fondem asijských žen (AWF) a Realizačním výborem projektu v Nizozemí (PICN), které se zaměřovalo na zlepšení životních podmínek těch, kteří utrpěli fyzickou i duševní újmu během 2. světové války. Celkově bylo během 3 let vydáno 245 milionů jenů 79 příjemcům. Projekt byl úspěšně ukončen 14. července 2001.

Programy vyzdvihující důležitost poučení z minulosti

Vzhledem k důležitosti předání informací, které se týkají této problematiky budoucím generacím, aby se již podobná věc nemohla opakovat, shromáždil Fond asijských žen, ve spolupráci s japonskou vládou, dokumenty a materiály týkající se této záležitosti.

(2) ÚSILÍ O ŘEŠENÍ SOUČASNÝCH PROBLÉMŮ TÝKAJÍCÍCH SE DŮSTOJNOSTI ŽEN

Japonská vláda se domnívá, že je její povinností řešit současné problémy týkající se žen, jakým je například násilí na ženách. Japonská vláda proto poskytla finanční příspěvky Fondu asijských žen (AWF) na jeho aktivitu v těchto otázkách, mezi které patří organizování mezinárodních setkání, podpora nevládních organizací, které se zabývají problémy práv žen, podpora projektů, které pomáhají ženám, které se staly obětí násilí apod.